

2008

Landsforeningen af
Menighedsråd og Den
Danske Præsteforening

Præsteboligfaktagruppen

PRÆSTEBOLIGFAKTA 2008

DELRAPPORT 1

I januar blev 990 præster og menighedsråd spurgt om en lang række ting vedrørende præsteboligen. Dette er første udtræk af de landsdækkende resultater. I løbet af 2008 vil vi offentliggøre flere resultater, der kræver nærmere analyser af sammenhænge i de indsamlede data.

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	2
Indledning	3
1. Vurderingsspørgsmål omkring boligpligten	5
2. Familiær status	20
3. Boligen hvad angår tjenstlige lokaler	22
4. Boligen hvad angår den private del	33
5. Boligens have og andre omgivende arealer.....	38
Sammenfatning.....	42
Boligpligten.....	42
Boligpligtens betydning for præstens partner	43
Boligens offentlige lokaler	44
Boligens private lokaler	44
Boligens omgivelser (have, adgangsveje mm.).....	45

Indledning

Med iværksættelsen af en generel vurdering af samtlige præsteboliger i 2006 rejstes også en debat om mange forhold omkring præsteboligerne. Både Landsforeningen af Menighedsråd og Præsteforeningen har savnet en grundig og saglig undersøgelse af en lang række af disse forhold.

Derfor nedsatte de to organisationer i 2007 en fælles præsteboligfakta-gruppe til at iværksætte en spørgeskemaundersøgelse.

Denne undersøgelse blev gennemført i januar 2008 med 990 tilfældigt udvalgte menighedsråd og præster – parvist for den samme præstebolig. De indkomne svar er registreret af Rambøll Management. Vi har derfra fået et fuldstændig anonymiseret sæt af svar, hvor menighedsråds- og præstesvar er koblet sammen. Det kan nævnes, at der er omkring 1780 præsteboliger i Danmark.

Vi kan glæde os over en høj besvarelsesprocent, der både for menighedsråd og præster udgør 78%. I 62% af tilfældene har vi svar fra både præst og menighedsråd samme sted. Den høje svarprocent gør svarene statistisk overordentlig sikre.

En del af spørgsmålene er stillet både til menighedsråd (angivet med M) og præster (angivet med P). I denne præsentation af undersøgelsens resultater har vi valgt at samle spørgsmålene, så man samtidig kan se svar fra begge parter. De forskelle, som kan iagttages skal analyseres nærmere i den kommende tid.

Analysen af svarene giver endvidere mulighed for senere at foretage forskellige opdelinger af svarene. Der kan fx foretages en geografisk opdeling i stifter eller i land/by. Der kan endvidere foretages en opdeling i præster med kort eller lang anciennitet, ligesom der kan foretages en opdeling i præster med og uden partner. Også en række andre interessante krydsundersøgelser forestår.

Her præsenteres de fleste af undersøgelsens spørgsmål med de landsdækkende svarprocenter. De økonomisk orienterede spørgsmål er udeladt, da de endnu ikke er færdigbearbejdede. Disse bliver løbende offentliggjort senere.

Der er undervejs indsat forklarende kommentarer til en del af resultaterne for at lette læsningen.

Medlemmerne af præsteboligfaktagruppen er:

Bibliotekar Kirsten Luunbjerg, Landsforeningen af Menighedsråd

Sognepræst Lone Hvejsel, Landsforeningen af Menighedsråd

Pastor Søren Agersnap, Den Danske Præsteforening

Sognepræst Gert Nicolajsen, Den Danske Præsteforening

Konsulent Pia Thystrup, Landsforeningen af Menighedsråds sekretariat

Seniorkonsulent Steen Marquard Rasmussen, Landsforeningen af Menighedsråds sekretariat

Specialkonsulent Bo Peiter Hansen, Den Danske Præsteforenings sekretariat

1. Vurderings spørgsmål omkring boligpligten

1.1 (M) Det er vigtigt, at præsten bor i tjenestebolig fordi: - Menigheden derved får let adgang til at opsøge præsten.

	Respondenter	Procent
Helt enig	330	51,0%
Enig	169	26,1%
Hverken / eller	76	11,7%
Uenig	33	5,1%
Helt uenig	39	6,0%
I alt	647	100,0%

77,1% af menighedsrådene er enige eller meget enige i at præsteboligen er betydningsfuld for menighedens lette adgang til at opsøge præsten. 11,1% er uenige eller meget uenige.

1.1 (P) Det er vigtigt, at præsten bor i tjenestebolig fordi: - Menigheden derved får let adgang til at opsøge præsten

	Respondenter	Procent
Helt enig	253	35,1%
Enig	255	35,4%
Hverken / eller	85	11,8%
Uenig	85	11,8%
Helt uenig	42	5,8%
I alt	720	100,0%

70,5% af præsterne er enige eller meget enige i at præsteboligen er betydningsfuld for menighedens lette adgang til at opsøge præsten. 17,6% er uenige eller meget uenige.

1.2 (M) Det er vigtigt, at præsten bor i tjenestebolig fordi: - Præsteboligen virker som et synligt tegn på kirkens tilstedeværelse, også for den del af indbyggerne, som sjældent kommer i kirken.

	Respondenter	Procent
Helt enig	271	42,0%
Enig	136	21,1%
Hverken / eller	110	17,0%
Uenig	34	5,3%
Helt uenig	95	14,7%
I alt	646	100,0%

63,1% af menighedsrådene er enige eller meget enige i at præsteboligen er betydningsfuld som synligt tegn på kirkens tilstedeværelse. 20,0% er uenige eller meget uenige.

1.2 (P) Det er vigtigt, at præsten bor i tjenestebolig fordi: - Præsteboligen virker som et synligt tegn på kirkens tilstedeværelse, også for den del af indbyggerne, som sjældent kommer i kirken

	Respondenter	Procent
Helt enig	220	30,6%
Enig	230	31,9%
Hverken / eller	102	14,2%
Uenig	112	15,6%
Helt uenig	56	7,8%
I alt	720	100,0%

62,5% af præsterne er enige eller meget enige i at præsteboligen er betydningsfuld som synligt tegn på kirkens tilstedeværelse. 23,4% er uenige eller meget uenige.

1.3 (M) Det er vigtigt, at præsten bor i tjenestebolig fordi: - Præsteboligen er et bærende element i lokalsamfundet.

	Respondenter	Procent
Helt enig	167	25,9%
Enig	135	21,0%
Hverken / eller	153	23,8%
Uenig	61	9,5%
Helt uenig	128	19,9%
I alt	644	100,0%

46,9% af menighedsrådene er enige eller meget enige i at præsteboligen er betydningsfuld som bærende element i lokalsamfundet. 29,4% er uenige eller meget uenige.

1.3 (P) Det er vigtigt, at præsten bor i tjenestebolig fordi: - Præsteboligen er et bærende element i lokalsamfundet

	Respondenter	Procent
Helt enig	118	16,4%
Enig	166	23,1%
Hverken / eller	190	26,4%
Uenig	163	22,6%
Helt uenig	83	11,5%
I alt	720	100,0%

39,5% af præsterne er enige eller meget enige i at præsteboligen er betydningsfuld som bærende element i lokalsamfundet. 34,1% er uenige eller meget uenige.

1.4 (M) Det er vigtigt, at præsten bor i tjenestebolig fordi: - Præsten derved har sin hverdag blandt de folk, han/hun er præst for.

	Respondenter	Procent
Helt enig	393	60,6%
Enig	134	20,7%
Hverken / eller	52	8,0%
Uenig	34	5,2%
Helt uenig	35	5,4%
I alt	648	100,0%

81,3% af menighedsrådene er enige eller meget enige i at præsteboligen er betydningsfuld fordi præsten derved har sin hverdag blandt sognets indbyggere. 10,6% er uenige eller meget uenige.

1.4 (P) Det er vigtigt, at præsten bor i tjenestebolig fordi: - Præsten derved har sin hverdag blandt de folk, han/hun er præst for

	Respondenter	Procent
Helt enig	312	43,3%
Enig	251	34,9%
Hverken / eller	72	10,0%
Uenig	54	7,5%
Helt uenig	31	4,3%
I alt	720	100,0%

78,2% af præsterne er enige eller meget enige i at præsteboligen er betydningsfuld fordi præsten derved har sin hverdag blandt sognets indbyggere. 11,8% er uenige eller meget uenige.

1.5 (M) Det er vigtigt, at præsten bor i tjenestebolig fordi: - Uden bolig vil det ikke være muligt at tiltrække ansøgere til dette embede.

	Respondenter	Procent
Helt enig	67	10,5%
Enig	125	19,6%
Hverken / eller	211	33,1%
Uenig	127	19,9%
Helt uenig	108	16,9%
I alt	638	100,0%

30,1% af menighedsrådene er enige eller meget enige i at præsteboligen er afgørende for at tiltrække ansøgere til deres præsteembede. 36,8% er uenige eller meget uenige.

1.5 (P) Det er vigtigt, at præsten bor i tjenestebolig fordi: - Uden bolig vil det ikke være muligt at tiltrække ansøgere til dette embede

	Respondenter	Procent
Helt enig	56	7,8%
Enig	77	10,7%
Hverken / eller	224	31,1%
Uenig	233	32,4%
Helt uenig	130	18,1%
I alt	720	100,0%

18,5% af præsterne er enige eller meget enige i at præsteboligen er afgørende for at tiltrække ansøgere til deres præsteembede. 50,5% er uenige eller meget uenige.

1.6 (M) Det er vigtigt, at præsten bor i tjenestebolig fordi: - Det giver gode muligheder for at kombinere familieliv og arbejdsliv.

	Respondenter	Procent
Helt enig	233	36,1%
Enig	210	32,5%
Hverken / eller	126	19,5%
Uenig	40	6,2%
Helt uenig	37	5,7%
I alt	646	100,0%

68,6% af menighedsrådene er enige eller meget enige i at præsteboligen giver gode muligheder for at kombinere familieliv og arbejdsliv. 11,9% er uenige eller meget uenige.

1.6 (P) Det er vigtigt, at præsten bor i tjenestebolig fordi: - Det giver gode muligheder for at kombinere familieliv og arbejdsliv

	Respondenter	Procent
Helt enig	117	16,2%
Enig	218	30,3%
Hverken / eller	173	24,0%
Uenig	127	17,6%
Helt uenig	85	11,8%
I alt	720	100,0%

46,5% af præsterne er enige eller meget enige i at præsteboligen giver gode muligheder for at kombinere familieliv og arbejdsliv. 29,4% er uenige eller meget uenige.

1.7 (M) Tiden er inde til at slække præstens bopælspligt, fordi: - Præstens familie kan ikke længere forventes at tage del i præstens embede.

	Respondenter	Procent
Helt enig	186	28,7%
Enig	198	30,6%
Hverken / eller	97	15,0%
Uenig	105	16,2%
Helt uenig	61	9,4%
I alt	647	100,0%

59,3% af menighedsrådene er enige eller meget enige i at bopælspligten skal slækkes fordi præstens familie ikke længere kan forventes at tage del i præstens embede. 25,6% er uenige eller meget uenige.

1.7 (P) Tiden er inde til at slække præstens bopælspligt, fordi: - Præstens familie ikke længere kan forventes at tage del i præstens embede

	Respondenter	Procent
Helt enig	193	26,8%
Enig	235	32,6%
Hverken / eller	150	20,8%
Uenig	116	16,1%
Helt uenig	26	3,6%
I alt	720	100,0%

59,4% af præsterne er enige eller meget enige i at bopælspligten skal slækkes fordi præstens familie ikke længere kan forventes at tage del i præstens embede. 19,7% er uenige eller meget uenige.

1.8 (M) Tiden er inde til at slække præstens bopælspligt, fordi: - Moderne kommunikationsformer og transportmidler ikke nødvendiggør fysisk tilstedeværelse i sognet hele døgnet.

	Respondenter	Procent
Helt enig	107	16,6%
Enig	167	25,9%
Hverken / eller	68	10,5%
Uenig	179	27,8%
Helt uenig	124	19,2%
I alt	645	100,0%

42,5% af menighedsrådene er enige eller meget enige i at bopælspligten skal slækkes fordi moderne kommunikation og transport ikke nødvendiggør tilstedeværelse døgnet rundt. 47,0% er uenige eller meget uenige.

1.8 (P) Tiden er inde til at slække præstens bopælspligt, fordi: - Moderne kommunikationsformer og transportmidler ikke nødvendiggør fysisk tilstedeværelse i sognet hele døgnet

	Respondenter	Procent
Helt enig	162	22,5%
Enig	192	26,7%
Hverken / eller	121	16,8%
Uenig	175	24,3%
Helt uenig	70	9,7%
I alt	720	100,0%

49,2% af præsterne er enige eller meget enige i at bopælspligten skal slækkes fordi moderne kommunikation og transport ikke nødvendiggør tilstedeværelse døgnet rundt. 34,0% er uenige eller meget uenige.

1.9 (M) Tiden er inde til at slække præstens bopælspligt, fordi: - Pligten får præster til at søge væk fra deres embede i utide.

	Respondenter	Procent
Helt enig	19	3,0%
Enig	59	9,2%
Hverken / eller	181	28,2%
Uenig	167	26,0%
Helt uenig	216	33,6%
I alt	642	100,0%

12,2% af menighedsrådene er enige eller meget enige i at bopælspligten skal slækkes fordi præster ellers søger væk i utide. 59,6% er uenige eller meget uenige.

1.9 (P) Tiden er inde til at slække præstens bopælspligt, fordi: - Pligten får præster til at søge væk fra deres embede i utide

	Respondenter	Procent
Helt enig	81	11,2%
Enig	145	20,1%
Hverken / eller	294	40,8%
Uenig	166	23,1%
Helt uenig	34	4,7%
I alt	720	100,0%

31,3% af præsterne er enige eller meget enige i at bopælspligten skal slækkes fordi præster ellers søger væk i utide. 27,8% er uenige eller meget uenige.

1.10 (M) Tiden er inde til at slække præstens bopælspligt, fordi: - Sognegården har overtaget præstegårdens funktion i menigheden.

	Respondenter	Procent
Helt enig	155	24,3%
Enig	130	20,4%
Hverken / eller	116	18,2%
Uenig	97	15,2%
Helt uenig	140	21,9%
I alt	638	100,0%

44,7% af menighedsrådene er enige eller meget enige i at bopælspligten skal slækkes fordi sognegården har overtaget præstegårdens funktion i menigheden. 37,1% er uenige eller meget uenige.

1.10 (P) Tiden er inde til at slække præstens bopælspligt, fordi: - Sognegården har overtaget præstegårdens funktion i menigheden

	Respondenter	Procent
Helt enig	145	20,1%
Enig	206	28,6%
Hverken / eller	178	24,7%
Uenig	150	20,8%
Helt uenig	41	5,7%
I alt	720	100,0%

48,7% af præsterne er enige eller meget enige i at bopælspligten skal slækkes fordi sognegården har overtaget præstegårdens funktion i menigheden. 26,5% er uenige eller meget uenige.

1.11 (M) Tiden er inde til at slække præstens bopælspligt, fordi: - Det øger risikoen for samarbejdsproblemer mellem præst og menighedsråd.

	Respondenter	Procent
Helt enig	36	5,6%
Enig	123	19,0%
Hverken / eller	156	24,1%
Uenig	114	17,6%
Helt uenig	219	33,8%
I alt	648	100,0%

24,6% af menighedsrådene er enige eller meget enige i at bopælspligten skal slækkes fordi den øger risikoen for samarbejdsproblemer mellem præst og menighedsråd. 51,4% er uenige eller meget uenige.

1.11 (P) Tiden er inde til at slække præstens bopælspligt, fordi: - Det øger risikoen for samarbejdsproblemer mellem præst og menighedsråd

	Respondenter	Procent
Helt enig	165	22,9%
Enig	247	34,3%
Hverken / eller	170	23,6%
Uenig	114	15,8%
Helt uenig	24	3,3%
I alt	720	100,0%

57,2% af præsterne er enige eller meget enige i at bopælspligten skal slækkes fordi den øger risikoen for samarbejdsproblemer mellem præst og menighedsråd. 19,1% er uenige eller meget uenige.

1.12 (M) Tiden er inde til at slække præstens bopælspligt, fordi: - Befolkningen alligevel ikke opsøger præsten i dennes bolig.

	Respondenter	Procent
Helt enig	43	6,7%
Enig	109	17,0%
Hverken / eller	85	13,2%
Uenig	181	28,2%
Helt uenig	224	34,9%
I alt	642	100,0%

23,7% af menighedsrådene er enige eller meget enige i at bopælspligten skal slækkes fordi befolkningen ikke opsøger præsten i dennes bolig. 63,1% er uenige eller meget uenige.

1.12 (P) Tiden er inde til at slække præstens bopælspligt, fordi: - Befolkningen alligevel ikke opsøger præsten i dennes bolig

	Respondenter	Procent
Helt enig	76	10,6%
Enig	135	18,8%
Hverken / eller	143	19,9%
Uenig	274	38,1%
Helt uenig	92	12,8%
I alt	720	100,0%

29,4% af præsterne er enige eller meget enige i at bopælspligten skal slækkes fordi befolkningen ikke opsøger præsten i dennes bolig. 50,9% er uenige eller meget uenige.

1.13 (M) I hvilken grad skønner menighedsrådet at den tilknyttede præstebelig har haft positiv indflydelse på, hvilke og hvor mange ansøgere, der har søgt præstestillingen?

	Respondenter	Procent
I meget høj grad	43	6,6%
I høj grad	138	21,3%
I nogen grad	236	36,4%
I mindre grad	151	23,3%
Slet ikke	80	12,3%
I alt	648	100,0%

1.13 (P) I hvilken grad har den tilknyttede præstebelig haft positiv indflydelse på, hvilke stillinger du har søgt?

	Respondenter	Procent
I meget høj grad	32	4,4%
I høj grad	88	12,1%
I nogen grad	145	19,9%
I mindre grad	118	16,2%
Slet ikke	236	32,4%
Ved ikke / ikke relevant	110	15,1%
I alt	729	100,0%

1.14 (M) I hvilken grad skønner menighedsrådet at den tilknyttede præstebolig haft negativ indflydelse på, hvilke og hvor mange ansøgere, der har søgt præstestillingen?

	Respondenter	Procent
I meget høj grad	2	0,3%
I høj grad	6	0,9%
I nogen grad	77	11,9%
I mindre grad	251	38,9%
Slet ikke	309	47,9%
I alt	645	100,0%

1.14 (P) I hvilken grad har den tilknyttede præstebolig haft negativ indflydelse på, hvilke stillinger du har søgt?

	Respondenter	Procent
I meget høj grad	54	7,4%
I høj grad	62	8,6%
I nogen grad	103	14,2%
I mindre grad	104	14,3%
Slet ikke	265	36,6%
Ved ikke / ikke relevant	137	18,9%
I alt	725	100,0%

1.15 (P) I hvilken grad er der efter din mening fordele ved som præst at have hjem og arbejdsplads samme sted?

	Respondenter	Procent
I meget høj grad	138	19,0%
I høj grad	221	30,4%
I nogen grad	208	28,7%
I mindre grad	89	12,3%
Slet ikke	66	9,1%
Ved ikke / ikke relevant	4	0,6%
I alt	726	100,0%

1.16 (P) I hvilken grad er der efter din mening ulemper ved som præst at have hjem og arbejdsplads samme sted?

	Respondenter	Procent
I meget høj grad	105	14,6%
I høj grad	149	20,7%
I nogen grad	277	38,5%
I mindre grad	144	20,0%
Slet ikke	39	5,4%
Ved ikke / ikke relevant	6	0,8%
I alt	720	100,0%

2. Familiær status

2.1 (P) Er du samboende med ægtefælle/partner?

	Respondenter	Procent
Ja	617	84,1%
Nej	117	15,9%
I alt	734	100,0%

Det bemærkes, at tal for husstandsstørrelse og opdeling mellem børn og voksne er indsamlet, men endnu ikke behandlet og klar til offentliggørelse.

2.2 (P) Har boligpligten betydet begrænsninger for evt. ægtefælles/partners jobmulighed?

	Respondenter	Procent
Ja	230	37,3%
Nej	351	57,0%
Ved ikke	35	5,7%
I alt	616	100,0%

Det bemærkes, at procenten her er beregnet ud af de, som svarede ja i spørgsmål 2.1

2.3 (P) Beskriv da årsagen ved at sætte kryds

	Respondenter	Procent
Pga. ægtefælle / partner er teolog og ikke kan søge embede med boligpligt	45	19,6%
Pga. ægtefælle / partner ikke kan opfylde en boligpligt det ønskede job (fx landmand eller forstander) knyttet til	5	2,2%
Pga. afstand til ønsket job	159	69,1%
Pga. andre forhold (skriv evt. hvad)	21	9,1%
I alt	230	100,0%

Det bemærkes, at procenten her er beregnet ud af de, som svarede ja i spørgsmål 2.2.

Det vil sige, at 6,1% af samtlige præsteboliger rummer 2 teologer , hvoraf kun den ene har kunnet få en stilling med boligpligt.

3. Boligen hvad angår tjenstlige lokaler

3.1 (P) Er der egen indgang til kontoret?

	Respondenter	Procent
Ja	321	43,9%
Nej	410	56,1%
I alt	731	100,0%

Det er iøjnefaldende mange boliger, som savner særskilt indgang til kontoret.

3.2 (P) Er der tidssvarende lydmæssig adskillelse mellem bolig og kontor?

	Respondenter	Procent
Ja	322	44,0%
Nej	374	51,2%
Ved ikke	35	4,8%
I alt	731	100,0%

Det er iøjnefaldende mange boliger, der har mangler i opdelingen mellem bolig og kontor.

3.3 (P) Har besøgende adgang til toilet, som ikke er en del af den private bolig?

	Respondenter	Procent
Ja	429	58,7%
Nej	302	41,3%
I alt	731	100,0%

Det er iøjnefaldende mange boliger, der ikke har et gæstetoilet for præstens besøgende.

3.4 (P) Er der kordegn/præsteseekretær i pastoratet?

	Respondenter	Procent
Ja	481	65,8%
Nej	250	34,2%
I alt	731	100,0%

Det bemærkes, at der med spørgsmålet ikke skelnes mellem fuldtids kordegne og præsteseekretærer med 6-10 timer ugentlig. Spørgsmålet er stillet for at lede videre til nedenstående praktiske forhold:

3.5 (P) Har kordegn/præsteseekretær kontor på samme matrikel som præsteboligen?

	Respondenter	Procent
Ja	153	31,8%
Nej	328	68,2%
I alt	481	100,0%

Det bemærkes, at procenterne er udregnet af den gruppe, som svarede ja til spørgsmål 3.4.

3.6 (P) Deler du kontor med kordegn/præsteseekretær?

	Respondenter	Procent
Ja	92	19,1%
Nej	389	80,9%
I alt	481	100,0%

Det bemærkes, at procenterne er udregnet af den gruppe, som svarede ja til spørgsmål 3.4. Det må formodes, at ja-svarene i denne gruppe fortrinsvis omfatter deltids-præsteseekretærer.

Det bemærkes endvidere, at vi har forespurgt præsterne om antallet af besøg i præsteboligen udenfor almindelig arbejdstid – og disses karakter. Disse tal vil blive offentliggjort, når de er færdigbehandlet.

3.7 (M) Er der konfirmandstue/menighedslokaler på samme matrikel som præsteboligen?

	Respondenter	Procent
Ja	391	50,7%
Nej	374	48,5%
Ved ikke	6	0,8%
I alt	771	100,0%

3.7 (P) Er der på samme matrikel konfirmandstue/menighedslokaler?

	Respondenter	Procent
Ja	405	55,4%
Nej	324	44,3%
Ved ikke	2	0,3%
I alt	731	100,0%

3.8 (M) Er der lydisoleret mellem privat og offentlig del, så begge dele kan bruges uden særlige hensyn til hinanden?¹

	Respondenter	Procent
Ja	273	71,7%
Nej	108	28,3%
Ved ikke	0	0,0%
I alt	381	100,0%

3.8 (P) Er der lydisoleret mellem det private og offentlige, så begge områder kan bruges uden hensyntagen til støjskabelse?²

	Respondenter	Procent
Ja	163	40,2%
Nej	227	56,0%
Ved ikke	15	3,7%
I alt	405	100,0%

Det må vurderes, at det kan være vanskeligt at vurdere lydgener i et beboelsesrum for menighedsråd, som normalt ikke opholder sig der under arrangementer i konfirmandstue/menighedslokale.

---

¹ Spørgsmålet er alene stillet til de 391 menighedsråd, som har svaret "ja" til spørgsmål 3.7.

Procentudregningen er derfor i procent af de menighedsråd, som enten har svaret ja eller nej på dette underspørgsmål.

² Spørgsmålet er alene stillet til de 405 præster, som har svaret "ja" til spørgsmål 3.7. Procentudregningen er derfor i procent af 405 præster.

3.9 (M) Er der egen indgang til konfirmandstue/menighedslokaler?³

	Respondenter	Procent
Ja	353	90,7%
Nej	34	8,7%
Ved ikke	2	0,5%
I alt	389	100,0%

3.9 (P) Er der egen indgang til konfirmandstue/menighedslokaler?⁴

	Respondenter	Procent
Ja	351	86,7%
Nej	54	13,3%
I alt	405	100,0%

Det bemærkes, at antallet af "ja" må betragtes som sammenfaldende, når det erindres, at præstegruppe og menighedsrådsgruppe ikke er helt sammenfaldende.

---

³ Se note 1

⁴ Se note 2

3.10 (M) Har besøgende adgang til toilet, som ikke er en del af den private bolig?⁵

	Respondenter	Procent
Ja	371	96,4%
Nej	14	3,6%
Ved ikke	0	0,0%
I alt	385	100,0%

3.10 (P) Har besøgende adgang til toilet, som ikke er en del af den private bolig?⁶

	Respondenter	Procent
Ja	362	89,4%
Nej	43	10,6%
I alt	405	100,0%

Her er forskellen i "nej" svar bemærkelsesværdig og påkalder nærmere undersøgelse.

---

⁵ Se note 1

⁶ Se note 2

3.11 (M) Er der lavet regulativ/vedtægt/skriftlig aftale for brugen af lokalerne?⁷

	Respondenter	Procent
Ja	78	20,5%
Nej	301	79,2%
Ved ikke	1	0,3%
I alt	380	100,0%

3.11 (P) Er der lavet regulativ/vedtægt/skriftlig aftale for brugen af lokalerne?⁸

	Respondenter	Procent
Ja	74	18,3%
Nej	309	76,3%
Ved ikke	22	5,4%
I alt	405	100,0%

---

⁷ Se note 1

⁸ Se note 2

3.12 (M) Hvem administrerer brugen af lokalerne?⁹

	Respondenter	Procent
Præsten	121	31,4%
Menighedsrådet	17	4,4%
Præsten og Menighedsrådet i samarbejde	246	63,9%
Ved ikke	1	0,3%
I alt	385	100,0%

3.12 (P) Hvem administrerer brugen af lokalerne?¹⁰

	Respondenter	Procent
Præsten	201	49,6%
Menighedsrådet	34	8,4%
Præsten og menighedsrådet i samarbejde	170	42,0%
I alt	405	100,0%

---

⁹ Se note 1

¹⁰ Se note 2

3.13 (M) Er konfirmandstue/menighedslokaler >95 m²?¹¹

	Respondenter	Procent
Ja	92	23,8%
Nej	274	70,8%
Ved ikke	21	5,4%
I alt	387	100,0%

3.13 (P) Er konfirmandstuen/menighedslokalerne større end 95 m²?¹²

	Respondenter	Procent
Ja	89	22,0%
Nej	290	71,6%
Ved ikke	26	6,4%
I alt	405	100,0%

---

¹¹ Se note 1

¹² Se note 2

3.14 (M) Er der særskilt køkken eller bruges præstens private køkken ved arrangementer?¹³

	Respondenter	Procent
Ja	287	76,7%
Nej	83	22,2%
Ved ikke	4	1,1%
I alt	374	100,0%

3.14 (P) Bruges præstens private køkken ved arrangementer?¹⁴

	Respondenter	Procent
Ja	150	37,0%
Nej	255	63,0%
I alt	405	100,0%

Det bemærkes, at der i spørgsmål 3.14 har indsneget sig en uklarhed i formuleringen af spørgsmålet til menighedsrådene, som gør svaret tvetydigt – og dermed ikke brugbart til videre analyse.

3.15 (P) Opleves brugen af konfirmandstue/menighedslokaler generende (f.eks. støj og trafik)?¹⁵

	Respondenter	Procent
I meget høj grad	27	6,7%
I høj grad	40	10,0%
I nogen grad	108	26,9%
I mindre grad	103	25,6%
Slet ikke	115	28,6%
Ved ikke / ikke relevant	9	2,2%
I alt	402	100,0%

---

¹³ Se note 1

¹⁴ Se note 2

¹⁵ Se note 2

3.16 (M) Oplever menighedsrådet at man kommer for tæt på præstens privatliv når de bruger konfirmandstue/menighedslokaler?¹⁶

	Respondenter	Procent
I meget høj grad	6	1,6%
I høj grad	24	6,3%
I nogen grad	66	17,3%
I mindre grad	114	29,9%
Slet ikke	171	44,9%
I alt	381	100,0%

3.17 (M) Er menighedsråd og præst enige om administrationen af lokalerne (hvem må bruge dem til hvad/hvornår)?¹⁷

	Respondenter	Procent
I meget høj grad	224	58,5%
I høj grad	134	35,0%
I nogen grad	18	4,7%
I mindre grad	5	1,3%
Slet ikke	2	0,5%
I alt	383	100,0%

3.17 (P) Er menighedsråd og præst enige om administrationen af lokalerne (hvem må bruge dem til hvad hvornår?)¹⁸

	Respondenter	Procent
I meget høj grad	178	44,4%
I høj grad	149	37,2%
I nogen grad	49	12,2%
I mindre grad	10	2,5%
Slet ikke	4	1,0%
Ved ikke / ikke relevant	11	2,7%
I alt	401	100,0%

¹⁶ Se note 1

¹⁷ Se note 2

¹⁸ Se note 2

4. Boligen hvad angår den private del

4.1 (P) Beregnes din betaling for varme efter den faste kvadratmeterordning (max. 160 m2 til fast m2-sats)?

	Respondenter	Procent
Ja	434	55,9%
Nej	318	40,9%
Ved ikke	25	3,2%
I alt	777	100,0%

Det bemærkes, at tal for varmeforbrug, elforbrug og vandforbrug endnu mangler at blive medtaget jfr. indledningen.

4.2 (P) Er der særskilt måler for det private vandforbrug?

	Respondenter	Procent
Ja	215	28,1%
Nej	526	68,8%
Ved ikke	24	3,1%
I alt	765	100,0%

4.3 (M) Oplever menigheden at den via den offentlige adgang kommer for tæt på præstens privatliv?

	Respondenter	Procent
I meget høj grad	9	1,2%
I høj grad	28	3,9%
I nogen grad	123	17,1%
I mindre grad	249	34,6%
Slet ikke	311	43,2%
I alt	720	100,0%

4. 4 (P) Oplever du gener i forbindelse med den offentlige adgang til boligen?

	Respondenter	Procent
I meget høj grad	43	5,9%
I høj grad	72	9,9%
I nogen grad	212	29,2%
I mindre grad	226	31,1%
Slet ikke	161	22,2%
Ved ikke / ikke relevant	12	1,7%
I alt	726	100,0%

Spørgsmål 4.3 og 4.4 må holdes adskilt, da de ikke er helt sammenlignelige, men ser samme sag fra to sider.

4.5 (P) I hvilken grad finder du boligen velindrettet i forhold til din husstands behov?

	Respondenter	Procent
I meget høj grad	66	9,2%
I høj grad	221	30,7%
I nogen grad	226	31,3%
I mindre grad	131	18,2%
Slet ikke	68	9,4%
Ved ikke / ikke relevant	9	1,2%
I alt	721	100,0%

4.6 (M) I hvilken grad har præsten medindflydelse på vedligeholdelsen af boligen?

	Respondenter	Procent
I meget høj grad	236	31,2%
I høj grad	400	52,9%
I nogen grad	115	15,2%
I mindre grad	4	0,5%
Slet ikke	1	0,1%
I alt	756	100,0%

4.6 (P) I hvilken grad har du medindflydelse på vedligeholdelsen af boligen?

	Respondenter	Procent
I meget høj grad	90	12,3%
I høj grad	274	37,5%
I nogen grad	256	35,1%
I mindre grad	84	11,5%
Slet ikke	18	2,5%
Ved ikke / ikke relevant	8	1,1%
I alt	730	100,0%

4.7 (M) I hvilken grad oplever menighedsrådet at de går præsten for nær, når der skal gennemføres synsforretning i præstens private rum?

	Respondenter	Procent
I meget høj grad	16	2,1%
I høj grad	38	5,1%
I nogen grad	187	24,9%
I mindre grad	326	43,4%
Slet ikke	184	24,5%
I alt	751	100,0%

4.8 (P) I hvilken grad oplever du de årlige syn generende?

	Respondenter	Procent
I meget høj grad	44	6,0%
I høj grad	42	5,8%
I nogen grad	159	21,8%
I mindre grad	225	30,9%
Slet ikke	243	33,4%
Ved ikke / ikke relevant	15	2,1%
I alt	728	100,0%

Selv om spørgsmål 4.7 og 4.8 behandler synsforretningen fra hver sin synsvinkel, er der forbavsende overensstemmelse mellem præsters og menighedsråds vurderinger. Det er bemærkelsesværdigt, at et flertal af præster og menighedsråd i forskellig grad finder synsforretningen vanskelig.

4.9 (M) I hvilken grad er boligen velholdt?

	Respondenter	Procent
I meget høj grad	210	27,9%
I høj grad	424	56,3%
I nogen grad	103	13,7%
I mindre grad	16	2,1%
Slet ikke	0	0,0%
I alt	753	100,0%

4.9 (P) I hvilken grad er boligen velholdt?

	Respondenter	Procent
I meget høj grad	90	12,4%
I høj grad	287	39,4%
I nogen grad	270	37,1%
I mindre grad	65	8,9%
Slet ikke	14	1,9%
Ved ikke / ikke relevant	2	0,3%
I alt	728	100,0%

5. Boligens have og andre omgivende arealer

5.1 (M) Hvor stor er haven til præsteboligen?

	Respondenter	Procent
Under 1000 m2	236	31,6%
1000-1500 m2	178	23,8%
1500 m2 eller derover	330	44,1%
Der er ingen have	4	0,5%
I alt	748	100,0%

5.1 (P) Havens størrelse?

	Respondenter	Procent
under 1000 m2	161	22,1%
1000-1500 m2	142	19,5%
1500 m2 eller derover	413	56,6%
Der er ingen have	14	1,9%
I alt	730	100,0%

5.2 (M) Er der menighedsrådsbetalt hjælp til haven:(sæt et eller flere krydser)

	Respondenter	Procent
Ingen	128	17,1%
Til beskæring	532	71,1%
Til græsklipning	414	55,3%
Til renholdelse	259	34,6%
I alt	748	100,0%

5.2 (P) Er der menighedsrådsbetalt hjælp til haven(sæt et eller flere krydser)

	Respondenter	Procent
Ingen	165	23,0%
Til beskæring	389	54,3%
Til græsklipning	417	58,2%
Til renholdelse	153	21,4%
I alt	716	100,0%

5.3 (M) Er der offentlig adgang til:

	Respondenter	Procent
Hele haven	17	2,3%
Dele af haven	97	13,0%
Ingen	632	84,7%
I alt	746	100,0%

5.3 (P) Er der offentlig adgang til:

	Respondenter	Procent
Hele haven	55	7,7%
Dele af haven	208	29,1%
Ingen	453	63,3%
I alt	716	100,0%

Det er iøjnefaldende, at præst og menighedsråd oplever offentligheden så forskellig i haven.

5.4 (M) Er haven ugenert i forhold til adgangen til tjenstlige lokaler?

	Respondenter	Procent
Ja	614	84,3%
Nej	112	15,4%
Ved ikke	2	0,3%
I alt	728	100,0%

5.4 (P) Er haven ugenert i forhold til adgangen til tjenstlige lokaler?

	Respondenter	Procent
Ja	437	61,0%
Nej	279	39,0%
I alt	716	100,0%

5.5 (M) Er adgangsvejene fælles for privat og offentlig del?

	Respondenter	Procent
Ja	590	79,8%
Nej	147	19,9%
Ved ikke	2	0,3%
I alt	739	100,0%

5.5 (P) Er adgangsvejene fælles for privat og offentlig del?

	Respondenter	Procent
Ja	671	91,9%
Nej	59	8,1%
I alt	730	100,0%

5.6 (M) Sørger menighedsrådet for renholdelse, snerydning og grusning?

	Respondenter	Procent
Slet ikke	101	13,5%
Adgangsvejen til tjenstlige lokaler	343	45,8%
Alle arealer	305	40,7%
I alt	749	100,0%

5.6 (P) Sørger menighedsrådet for renholdelse, snerydning og grusning?

	Respondenter	Procent
Slet ikke	122	16,7%
Adgangsvejen til tjenstlige lokaler	450	61,6%
Alle arealer	158	21,6%
I alt	730	100,0%

Sammenfatning

Undersøgelsen har tilvejebragt et meget omfattende materiale. Endnu mangler dele af materialet at blive behandlet. Og endnu mangler en dybere analyse af fx egnsbestemte forskelle.

En sammenfatning er derfor på nuværende tidspunkt af midlertidig karakter. Alligevel giver undersøgelsen allerede nu anledning til at bemærke nogle tydelige forhold.

Boligpligten

Der udtrykkes både hos præster og menighedsråd stor forståelse for behovet for tjenestebolig/bopælspligt fordi:

1. Præsten derved har sin hverdag blandt de folk, han/hun er præst for (støttes af 81,3% af menighedsrådene og af 78,2% af præsterne).
2. Menigheden derved har let adgang til at opsøge præsten (støttes af 77,1% af menighedsrådene og af 70,5% af præsterne).
3. Præsteboligen virker som et synligt tegn på kirkens tilstedeværelse (støttes af 63,1% af menighedsrådene og af 62,5% af præsterne)

Derimod er præster og menighedsråd enige om, at præsteboligen kun i begrænset omfang er afgørende for at tiltrække præster til deres lokale præsteembede. Kun 30,1% af menighedsrådene og 18,5% af præsterne mener, at deres præstebolig er afgørende for at tiltrække præster.

Størst forskel mellem præster og menighedsråd opstår i vurderingen af præsteboligen som mulighed for en god kombination af familieliv og arbejdsliv. Det synspunkt støttes af 68,8% af menighedsrådene, mens kun 46,5% af præsterne støtter synspunktet.

Samtidig har menighedsråd og præster forståelse for, at der er behov for væsentlig større fleksibilitet i bopælspligten fordi:

1. Præstens familie ikke længere kan forventes at tage del i præstens arbejde (støttes af 59,3% af menighedsrådene og af 59,4% af præsterne).

2. Moderne kommunikationsformer og transportmidler ikke nødvendiggør fysisk tilstedeværelse i sognet hele døgnet (støttes af 42,5% af menighedsrådene og af 49,2% af præsterne). På dette sidste punkt er der dog også en markant vægt for det modsatte synspunkt (støttes af 47,0% af menighedsrådene og af 34,0% af præsterne).
3. Sognegården har overtaget præstegårdens funktion i menigheden (støttes af 44,7% af menighedsrådene og af 48,7% af præsterne).

Hos præsterne er det bemærkelsesværdigt, at 31,3% mener, at bopælspligten får præster til at søge væk fra deres embede i utide. Kun 27,8% er uenige i det synspunkt.

Markant forskel mellem menighedsråd og præster er der i vurderingen af spørgsmålet om boligpligtens risiko for samarbejdsproblemer mellem præst og menighedsråd. Det synspunkt støttes af 57,2% af præsterne, mens kun 24,6% af menighedsrådene deler denne opfattelse. Det modsatte synspunkt deles kun af 19,1% af præsterne, men af 51,4% af menighedsrådene.

Boligpligtens betydning for præstens partner

En del af ønsket om mere fleksibilitet i boligpligten hænger sammen med præstens partners jobsituation. I 31,3% af præsteboligerne bor en partner til præsten, som har fået sin jobmulighed begrænset af præstens bopælspligt.

Vi har især bemærket, at 6,1% af præsteboligerne rummer en partner, der er teolog, men som ikke kan søge en præstestilling med bopælspligt. Her taler vi potentielt om ca. 100 mulige sognepræster.

21,7% af præsterne har en partner, hvor afstanden til et relevant job er et problem. Her gik teologens jobønske forrest. På den baggrund kan vi formode, at der også er en del tilfælde, hvor partnerens jobønske gik før teologens – og vi dermed går glip af potentielle sognepræster.

Boligens offentlige lokaler

Der er tydeligvis forskel i indretningsstandard i præsteboligerne. Undersøgelsen tyder på, at der er et generelt problem med opdelingen af mellem privat og offentlig del af boligen.

Det er påfaldende at:

1. 56,1% af samtlige præster oplyser ikke at have særskilt indgang til præstens kontor.
2. 51,2% af samtlige præster ikke finder den lydmæssige adskillelse mellem bolig og kontor tidssvarende.
3. 41,3% af samtlige præster oplyser, at besøgende er henvist til at bruge et toilet, der indgår i den private bolig.

For den halvdel af præsteboligerne, til hvilke der er knyttet konfirmandstue/menighedslokale, er det påfaldende at:

1. 56% af præsterne ikke finder den lydmæssige adskillelse tilstrækkelig.
2. 10% af præsterne oplyser, at der ikke er særskilt indgang til disse lokaler.
3. 37% af præsterne oplyser, at familiens private køkken bruges ved arrangementer i konfirmandstue/menighedslokaler.
4. Vi kan konstatere, at der stadig findes konfirmandstuer, hvor besøgende henvises til at bruge et toilet, der indgår i den private bolig (vi er dog endnu lidt usikre på det faktiske antal).
5. Kun 28,6% af præsterne oplever ikke gener ved brugen af disse lokaler.

Vi kan positivt konstatere, at menighedsråd og præster samstemmende vurderer at være enige om brugen af konfirmandstue/menighedslokale (I høj grad eller meget høj grad vurderer 93,5% af menighedsrådene og 81,6% af præsterne).

Boligens private lokaler

Her er vi nu i gang med at lave beregninger over præsternes forbrugsudgifter sammenholdt med boligbidrag og husstandsindkomst.

Et flertal af præsterne oplever deres bolig velindrettet (i nogen/i høj/i meget høj grad angives af 71,2% af præsterne)

Et ret højt antal præster oplever væsentlige gener af den offentlige adgang til boligen (i høj eller meget høj grad angives af 15,8% af præsterne svarende til over 200 præster).

Præster og menighedsråd er nogenlunde enige om vurderingen af, hvor generende den årlige synsforretning er. 11,8% af præsterne og 7,2% af menighedsrådene angiver i høj eller meget høj grad som svar. Kun 33,4% af præsterne og 24,5% af menighedsrådene finder slet ikke synsforretningen generende.

Menighedsrådene vurderer præsteboligen som lidt mere velholdt end præsterne. Generelt er præster og menighedsråd enige om, at boligen er velholdt, men der er behov for at se nærmere på de 10,8% af præsterne, som har angiver problemer her.

Boligens omgivelser (have, adgangsveje mm.)

Vi kan konstatere, at præster og menighedsråd samstemmende oplyser om menighedsrådsbetalt hjælp i haven.